

IMHO in my humble opinion

Dataintrång, företagshemligheter och luckor i lagen

Spionaffären mellan Folkpartiet och Socialdemokraterna är intressant att studera från ett immaterialrättsligt perspektiv.

Mitt första konstaterande är att det finns två möjliga kategorier av skyldiga, nämligen 1) utnyttjaren av lösenordet, som kan ha gjort sig skyldig till dataintrång och 2) utlämnaren av lösenordet, som kan ha gjort sig skyldig till trolöshet mot huvudman om denne har haft en förtroendeställning. Det rör sig inte om dataintrång om utlämnaren har varit behörig att lämna ut lösenordet eller om mottagaren inte har insett att utlämningen skett olovligt. Samma slutsats bör gälla om inloggningen har skett med öppna koder via ett trådlöst nätverk tillgängligt från allmän plats. Det är alltså först om det har förekommit olovligt utnyttjande av koder som det kan bli en straffrättslig påföljd.

Mitt andra konstaterande är att lagen mot dataintrång har stora likheter med lagen om skydd för företagshemligheter, som innebär att du som innehavare måste vidta åtgärder för att hålla den hemlig. Väljer du att lagra informationen i en databas, har den visserligen ett särskilt skydd mot olovligt utnyttjande, men det krävs i så fall att databasen representerar en betydande investering. Dessutom gäller skyddet endast själva sammanställningen – inte faktainnehållet.

Överflyttat på innehållet i Socialdemokraternas databas, måste de ha vidtagit egna åtgärder för att skydda informationen, exempelvis genom lösenord eller texter som visar att informationen är konfidentiell. Har det varit fråga om ett "Bulletin Board System", alltså en diskussionsdatabas där en bestämd krets av personer loggar in utan kontroll av partitillhörighet, är risken för brottsligt handlande ännu mindre.

Det finns således inga självklara gränser för skydd av känslig eller hemligstämplad information. Som vår huvudartikel visar har lagen om företagshemligheter dessutom tydliga luckor, och en skärpning av lagen bör ske för att komplettera det immaterialrättsliga skyddet. Trots detta är naturligtvis en bra patentstrategi alltid att föredra.

Jonas Gulliksson

Exklusivt ges ut fyra gånger per år av Ström & Gulliksson och Advokatbyrån Gulliksson

Ansvarig utgivare: Jonas Gulliksson, advokat, styrelseordförande

Produktion: Olle Benner AB
Tryck: Tryckfolket AB
Bild och original: Jan Emzén
Konstverk i huvudet: Bjørn Bjørnholt

Kontakt: Ström & Gulliksson, Marknadsavdelningen, Box 4188, 203 13 Malmö
Tel: 040-757 45 Fax: 040-664 44 69
E-mail: exklusivt@sg.se

Citera oss gärna, men ange källan.

Ström & Gulliksson

intellectual property consulting
www.sg.se

GULLIKSSON
ADVOCATES
www.gulliksson.se

Ström & Gulliksson erbjuder ett komplett utbud av konsulttjänster i syfte att utveckla, skydda, kommersialisera och försvara goda idéer. Vi hanterar hela kedjan av uppdrag inom området intellectual property och kan genom nära samarbete med Advokatbyrån Gulliksson även erbjuda fullständig affärsjuridisk service.

Vi finns i Malmö, Göteborg, Helsingborg, Lund, Ronneby och Stockholm.

Vi ingår i företagsgruppen Arator, som förutom i Sverige finns representerad i Danmark, Norge, Tyskland och USA.

© 2006 Ström & Gulliksson AB

exklusivt

ETT NYHETSREVIS FRÅN STRÖM & GULLIKSSON OCH ADVOKATBYRÅN GULLIKSSON

NR 3/06

Företagshemligheter på drift

Företagshemligheter och know-how blir allt mer värdefullt i vårt moderna kunskapsamhälle. Det märks inte minst på att antalet mål om företagshemligheter har ökat kraftigt i svenska domstolar under de senaste åren – men ger den svenska lagen tillräckligt skydd?

När frågan diskuterades på en hearing på Justitiedepartementet i början av sommaren menade många att Sverige inte uppfyller sina åtaganden i TRIPS-avtalet och att man måste se över reglerna för när myndigheter är skyldiga att lämna ut handlingar som innehåller företagshemligheter. Dessutom ifrågasattes om lagen ger tillräckligt skydd när anställda sprider företagshemligheter. Vi ska titta på några intressanta fall som belyser problemen.

Största skadeståndet någonsin

Dagens konsumenter vill ha produkter med låg fetthalt, men vanlig crème fraiche med låg fetthalt skär sig och får klumpar när den kokas. Ett franskt företag lanserade hösten 1999 en lätt-crème fraiche på den svenska marknaden med löftet att den var kokbar. Marknadsledaren Arla kände sig hotad och

började ta fram en liknande produkt men lyckades inte. Arla bjöd därför på hösten 1999 in mejeristen och produktutvecklaren Christer Lindstam, som hade utvecklat en tillverkningsmetod för kokbar lätt-crème fraiche. Men det blev inget samarbete eftersom Arla inte ville skriva på ett sekretessavtal.

När Arla insåg att de inte klarade sig utan hjälp utifrån, tog de kontakt med Lindstam igen, och våren år 2000 skrevs ett sekretessavtal. Arla hade möjlighet att slippa avtalets krav på att inte använda eller sprida den överlämnade informationen genom att inom 14 dagar efter undertecknandet meddela hurvida Lindstams metod var allmänt känd eller känd enbart inom Arla, men detta gjordes aldrig. Arla gjorde däremot ett antal tester med Lindstams processmetoder och resultatet blev gott.

Därefter hörde Arla inte av sig och i oktober 2000

Foto: Shutterstock

lanserade de en kokbar crème fraîche. Analyser visade att den var tillverkad enligt Lindstams metod.

– Jag tvingades sälja 50 procent av mitt företag, Fermigel, för att ha råd att göra min rätt gällande, säger Lindstam.

I mars i år kom målet upp i Stockholms tingsrätt. Domen blev en seger för Lindstam, som tilldömdes ett skadestånd på 48 miljoner kronor för att Arla stulit hans företagshemligheter.

– Detta är det största skadeståndet i Sverige för brott mot lagen om företagshemligheter, säger advokat Hans-Anders Odh på Advokatbyrån Gulliksson, Fermigels ombud i rätten.

Tingsrätten förbjöd även Arla att fortsättningsvis använda sig av Lindstams metoder vid vite på 500 000 kronor per tillverkningsomgång. Domen är nu överklagad till Svea hovrätt.

Plötsligt avhopp utlöste företagskrig

I början av 1990-talet var flera av världens stora biltillverkare i kris. Värst drabbat var General Motors (GM) och det var absolut nödvändigt att skära i kostnaderna. Vem skulle klara detta? En tänkbar frälsare var Jose Ignacio Lopez de Arriortua, som gjort sig legendarisk inom GM Europa genom sitt drastiska sätt att jaga kostnader. När Europachefen Jack Smith 1992 blev utsedd till högste chef på GM i Detroit, såg han till att få med sig sin vän och vapendragare. Den stenhårde inköparen, kallad ”Superlopez”, satte skräck i underleverantörerna genom sina dramatiska utspel. Samtidigt var han den karismatiska visionären som såg framför sig framtidens rationella bilfabrik, ”fabrik X”, där underleverantörerna var en del av fabriken med ansvar för logistik, produktion och kvalitet. Lopez var dessutom en fanatisk baskisk nationalist som drömde om att framtidens bilfabrik skulle byggas i hans hemstad, Amorebieta.

När Lopez idé fick ett blankt ”nej” av GM:s styrelse var det hans livs största besvikelse. Han accepterade då erbjudandet att få motsvarande jobb på Volkswagen, där den nye chefen, Ferdinand Piech, lovade att Lopez skulle få bygga sin nya drömfabrik.

En halvtimme innan en presskonferens, där GM:s Jack Smith skulle tillkännage att Lopez stannade kvar i företaget, fick han en handskrivna lapp med Lopez’ uppsägning. Lopez satt då redan på ett plan till Frankfurt. Chockad, ursinnig och förödmjukad fick Smith erkänna att han blivit lurad.

GM satte nu en hord av detektiver på att jaga Lopez och hans assistenter. GM anklagade Volkswagen

för stöld av företagshemligheter sedan de upptäckt att Lopez medarbetare tagit med sig fyra kartonger med disketter med data om GM:s underleverantörer.

Efter flera år av bitter kamp förlikades parterna i december 1996. Lopez avgick, men Volkswagen avvisade alla anklagelser om att ha stulit företagshemligheter. GM försökte sedan få Lopez utlämnad till USA, men Spaniens högsta domstol vägrade att lämna ut honom.

Företagsspion gick fri

En tidigare medarbetare på ett bolag inom Ericsson-koncernen sålde hemlig information om kommunikationssystem till en rysk underrättelseagent. Informationen fick han från två bekanta som fortfarande arbetade på Ericsson.

De greps av säkerhetspolisen och åtalades för grovt spioneri, grovt företagsspioneri och medverkan till grovt företagsspioneri. Det visade sig att en av de medarbetare som fortfarande arbetade på Ericsson olovligen hade berett sig tillgång till material som inte var hans arbetsmaterial. Den andre hade däremot haft lovlig tillgång till informationen i sitt arbete.

Samtliga överklagade tingsrättens fällande dom till Svea hovrätt, som fastställde domarna mot den förre medarbetaren och den ene av de nuvarande medarbetarna. Den tredje friades av hovrätten eftersom materialet ingick i hans arbetsuppgifter och han inte olovligen hade berett sig tillträde till informationen. Åklagaren hade inget andrahandsyrkande för ansvar enligt brottsbalken och detta behandlades därför inte.

Sekreterare sålde hemligheter

En dag i maj i år fick Pepsi-Colas huvudkontor ett brev från Coca-Cola. Brevet innehöll ett erbjudande från en person, kallad ”Dirk”, att sälja topphemlig information om nya produkter. Pepsi-Cola överlämnade brevet till Coca-Cola, som kontaktade FBI.

Polisundersökningen spårade källan till chefssekreteraren Joya Williams på Coca-Cola. Videoövervakning visade hur hon plockade ut handlingar och en glasflaska och stoppade dem i sin handväska. En FBI-detektiv tog kontakt med ”Dirk” som mot 30 000 dollar kontant överlämnade en bärkasse med handlingar, märkta ”strängt hemligt”. Samma dag som handlingar för miljontals dollar skulle överlämnas, greps Joya Williams alias ”Dirk”.

Det finns mängder med exempel på händelser som visar att lagen om företagshemligheter innehåller en hel del brister och att en skärpning bör diskuteras.

– En del företag väljer att skydda sina processer eller produkter enbart med stöd av denna lag, men det är sällan möjligt att i längden hålla konkurrenterna borta, säger advokat Jonas Gulliksson. Risken för ”reverse engineering” ökar ju längre tiden går och ju större framgångarna är på marknaden. Det är således säkrast med en kombination av hemlig know-how och immaterialrätt.

Text: Jessika Nord Foto: Kjell Andrén

Nya ansikten i Stockholm

Patentbyrå Ström & Gulliksson och Advokatbyrå Gulliksson fortsätter att samverka och expandera – nu senast genom att öppna ett gemensamt kontor i Stockholm. Patentkonsult Staffan Zilling är patent- och kontorschef och advokat Per Ericsson är chef för advokatbyråns verksamhet.

Staffan Zilling har lång erfarenhet av patentrådgivning med inriktning på mekanik, elektronik, medicinteknik, automation och mätteknik, med särskild specialisering inom IP management, IP due diligence och IP strategies.

– Jag ser det som en spännande utmaning att bygga upp Ström & Gullikssons verksamhet från grunden här i Stockholm. Konkurrenten är stor, men det finns plats för ännu en aktör, säger Staffan.

Satsningen i Stockholm väntas resultera i lika stora framgångar som i Sydsverige, där verksamheterna har ett starkt fäste. Att den genomförs just nu beror inte bara på ett gynnsamt konjunkturläge, utan även på ett växande behov av att finnas nära klienterna i Stockholm.

Vad är det då som gör Ström & Gulliksson till ett attraktivt alternativ?

– Vi har något nytt och unikt att erbjuda genom vårt nära samarbete med Advokatbyrå Gulliksson, ett samarbete som pågått under lång tid och som har visat sig vara till stor nytta för våra klienter. Dessutom finns det alltid ett behov av skickliga rådgivare med lång erfarenhet – och det kan vi erbjuda, säger Staffan.

Även Advokatbyrå Gulliksson räknar med att bli en ny framgångsrik aktör i Stockholm.

– Vi har den kompetensmix som krävs för att kunna sätta de immateriella frågorna i rätt sammanhang. Vi har med andra ord förmågan att integrera våra klienters immaterialrättsliga strategier med

deras affärsstrategier, och det ger dem en mer kostnadseffektiv lösning, säger Per.

– En annan konkurrensfördel är vår långa erfarenhet av domstolsprocesser, skiljeförfaranden, medling, internationell tvistlösning, åtgärder mot piratkopiering och importövervakningar.

Staffan och Per räknar med att det snart krävs större lokaler för att alla nya medarbetare ska få plats.

– Det blir allt svårare att rekrytera erfarna patentkonsulter, men det är förmodligen något lättare här i Stockholm än på andra orter i Sverige. Vi har varit aktiva med rekrytering sedan i våras och det har redan gett ett gott resultat, säger Staffan.

I mitten av augusti började juristerna Niklas Ihrsén och Peter Ekstedt på Advokatbyrå Gulliksson. De är specialiserade på immaterialrätt, marknadsrätt och affärsjuridik och har tidigare drivit Juristfirman Gard i Stockholm. I januari 2007 börjar ännu en patentkonsult på Ström & Gulliksson: Klas Arvidsson som är teknologie doktor i biofysik och civilingenjör i elektroteknik.

Ser ni inga svårigheter med bristande resurser så här i början?

– Nej, inte alls. Som en del av vår svenska organisation och som dotterbolag i företagsgruppen Arator kan vi alltid få hjälp med extra resurser när det behövs. Dessutom är det en väldigt flexibel och teamorienterad organisation där det finns alla förutsättningar för våra medarbetare att röra sig fritt utan geografiska hinder.